

kali radi zgodovinske vsebine same, ampak radi simboličnega pomena dotične zgodbe. To je razvidno iz izbire svetopisemskih prizorov, ker so le gotovo določne dogodke odbirali za okras ob grobovih. Podlago za to izbero so imeli v cerkvenih molitvah za umirajoče, oziroma rajne, »commendatio animae«. Izmed zgodb starega in novega zakona so izbirali le one, ki izražajo čudežno pomoč božjo in rešitev iz hude stiske, ali moč božjo, ki se javlja v čudežih. Prizori iz starega zakona

Marija z Jezusom.

*V Priscili, 2. polovica II. stoletja.
Po Wilpert, Mal. d. Kat. Roms.*

prevladujejo. Najpogostejši so: Noe, Abraham in Izak, Mozes pritrka vodo iz skale, Daniel, trije mladeniči v ognjeni peči, Jona. Iz novega zakona so upodobljeni Jezusovi čudeži: pomnoženje kruhov, ozdravljenje mrtvoudnega in slepca, največkrat pa obujenje Lazarjevo. Vero v Kristusa izražajo slike: prerokba Izaijeva (hkrati najstarejša slika Matere božje v katakombah), modri prinašajo Jezusu darove.

Poglejmo posamezne prizore, v kolikor jih moremo pokazati v slikah. Najprej iz starega zakona.

Noe v ladji. V katakombah je naslikan 33krat. Kakor smo že zgoraj omenili, je Noe upodobljen večinoma kot mladenič v obliki oranta, stoječ v neke vrste skrinji (*υβωτός*). Golob, radi simetrije sta včasih dva, mu prinaša oljčno vejico, znamenje miru in rešitve (pril. 25., slika 3.).

Trije mladeniči v ognjeni peči so naslikani v katakombah približno 20krat, vedno kot oranti, v frigijski noši: hlače, prepasana kratka tunika in značilna tiara. Mladeniči stoje na nizki peči, ali pa peč ni naslikana in stoje na ognju (slika str. 262.). Golob miru kaže simbolični pomen slike: Gospod naj reši dušo svojega služabnika, kakor je rešil tri mladeniče iz ognja. Tako se glasi starokrščanska molitev.

Jona. Slike o zgodbi Jonovi se nahajajo v katakombah 58krat in segajo nazaj v 2. stoletje. Zgodbo so slikali ciklično ali v posameznih epizodah. Trije prizori so običajni: Jona vrže v morje in riba ga požre; riba vrže Jona na suho; Jona počiva v senci bučnega zelišča. Značilno je, da je Jona skoro vedno brez obleke. Riba je fantastična in spominja na hipokampe rimskih in pompejskih slik (pril. 26., slika 3.).

Slike iz novega zakona. Pomnoženje kruhov je upodobljeno na dva načina: 1. Kristus pomnoži kruhe; 2. čudež pomnoženja je označen z obedom. Prvi način: Kristus se dotika s palico (*virga virtutis*) ene izmed košar, napolnjenih s kruhi, ki stoje poleg njega (pril. 26., sl. 1.). Drugi način: poleg obedujočih oseb (navadno sedem) so košare s kruhi (pril. 25., sl. 1.).

Pri ozdravljenju mrtvoudnega (pril. 26., sl. 2.) je izraženo le sklepno dejanje čudeža. Ozdravljeni hiti brzih korakov in nese posteljo na hrbtu.

Lazarjevo obujenje je najbolj priljubljen simbol vstajenja, naslikan 50krat. Izraža trdno upanje, da bodo verniki enkrat vstali, kakor je vstal Lazar. Slike predstavljajo navadno dejanje čudeža. Lazar stoji povit kot mumija v grobu, podobnem kapelici (*aedicula*), do katere vodi nekaj stopnic. Kristus stoji pred grobom in se dotika s palico Lazarjeve glave (pril. 26., sl. 1.).

Omeniti bi bilo še slik, ki se nanašajo na zakramente, krst in evharistijo. Krst je upodobljen v krstu Kristusovem ali v krstu katehumena. Simbol krsta je evangeljski ribič (po Wilpertu), ozdravljenje mrtvoudnega in Mozes, ki pritrka vodo iz skale. Na sliki (pril. 26., sl. 2.) je upodobljen evangeljski ribič, krst Kristusov in mrtvoudni. Evharistijo zaznamujejo prizori pomnoženja kruhov, obed učencev ob genezareškem jezeru in slike evharistične daritve. Sistematično urejene